

VADÁSZATI ALKALMASSÁGI VIZSGA

/Vizslák, retrieverek, fűrjész- és kajtatóebek/

VIZSGASZABÁLYZAT (VAV)

Általános rendelkezések

A vizsgát egy nap alatt kell teljesíteni. Minden elhozási feladatot külön kell értékelni, bármelyik megtagadása kizárást von maga után.

Ki kell zárni a vizsgán azt a kutyát, amelyik:

- annyira fegyelmezetlen, hogy azzal a vadászatot zavarja;
- lövésfélő, ideggyenge, agresszív;
- vadúzó, amely nem hívható vissza, és ezzel zavarja a vadászatot;
- nem hozza el a lőtt vadat;
- a vadat kikezdi, elássa.

A kutya sikeresen teljesíti a vizsgát, ha a megszerezhető összes pontszámnak legalább 50%-át eléri. A VAV feladatainak teljesítése jó alapot ad arra, hogy a vadászat rendjének megfelelően, ezért a vizsgán szigorúan kell bírálni a fegyelmet és a kutya lövés utáni munkáját.

Vizsgakövetelmények, bírálati szempontok

1. Viselkedés löálláson (értékszám: 3)

A kutyának a löálláson álló vadász mellett vagy a vadász előtt kell feküdni, ülni vagy állni. A hajtás zajára és a lövésekre nyugodtan kell maradnia; eső vadért csak parancsra mehet el. A vizsgázók egymástól 15-20 m-re állnak, kutyájuk mellett. A hajtást a gyakorlati vadászathoz kell közelíteni. Minden kutya előtt egy lövést kell leadni. Azt a kutyát, amelyik ideggyenge, lövésfélő, s ezzel a vadászatot zavarja, a **vizsgából ki kell zárni**.

Szabályos végrehajtás: ha a kutya láb mellett (póráz nélkül) hasal, ül vagy áll, sem lövésre, sem vadkelésre nem hagyja el a helyét, csak parancsra.

2. Láb mellett követés vonalhajtásban (értékszám: 3)

Vadászat közben gyakran a kutyának nem kell keresnie: ilyenkor vezetője lába mellett haladhat, annak sebességét és mozgását követve, s onnan csak parancsra mehet el. Vizsgán a rendező vonalba állítja a vizsgázókat, és vonalhajtásban indítja el őket. A kutya láb mellett menjen; néhány métert mehet előre, vagy hátra is maradhat. Hajtás közben a vizsgázó vagy a kísérővadász lövést ad le. A bíró utasítására a kutyát előre, irányba kell küldeni, majd visszahívni.

Szabályos végrehajtás: ha a kutya láb mellett, a vezetője sebességének megfelelően halad; lövésre onnan ne távolodjék el, parancsra menjen előre, és visszahívható legyen.

3. Behívás, visszahívás, megállíthatóság (értékszám: 6)

Keresés közben a kutya a megszokott jelre (sípra, hangra) azonnal reagáljon, és jöjjön vissza vezetőjéhez. Azt a kutyát, amelynek fegyelmezetlensége olyan mérvű, hogy azzal a vadászatot zavarja, a **vizsgából ki kell zárni**.

Szabályos végrehajtás: ha a kutya a síp- vagy füttyjelre azonnal reagál, és visszajön vezetőjéhez, vagy megállva várja a további parancsot.

4. Viselkedés lövésre (értékszám: 3)

Minden olyan feladatnál, ahol elhangzik, de főleg keresés közben kell elbírálni és minősíteni a kutya lövésre történő viselkedését. Ha keresés közben a kutya olyan félelmet mutat a lövésre, hogy a lövés után a munkát nem folytatja, vagy elmenekül, vagy nem akar visszamenni a vezetőjéhez, a **vizsgából ki kell zárni**.

Szabályos végrehajtás: lövésre a kutya hasaljon, üljön, álljon meg, és további parancsig maradjon helyben, vagy folytassa a keresést.

5. Viselkedés vadkeléskor (értékszám: 3)

A vadászatot leginkább az a kutya zavarja, amelyik minden felkelő vad után elrohan. Vadkeléskor a kutyának nem szabad a vad után beugrani, hanem vezető parancsára meg kell állnia, helyben maradnia a további parancsig, vagy folytatnia kell a keresést; ha mégis beugrik, visszahívható kell, hogy legyen. Azt a kutyát, amelyik vadat űz, nem hívható vissza, s ezzel a vadászatot zavarja, **a vizsgából ki kell zárni.**

Szabályos végrehajtás: ha vadkelésre a kutya hasal, de legalább helyben marad, és nem üldözi a kelő vadat.

6. Keresés vadászaton (értékszám: 5)

A vizsgán az adott terepnek megfelelően kerestessünk a kutyával. Lehetőleg 30-40 cm magas növényzettel borított terepen bíráljunk (legelő, lucernás stb.). A feladatnál azt kell értékelni és bírálni, hogy terephez és a változásokhoz – árok, bokrok stb. – hogyan alkalmazkodik a kutya keresése azért, hogy vezetője lövéshez jusson.

Szabályos végrehajtás: ha a kutya keresésére az önálló munka és a találni akarás a jellemző, s mozgásában nyomon követhető a terephez való alkalmazkodás és vezetőjének lövéshez juttatása.

7. Együtműködés a vezetővel, irányíthatóság (értékszám: 4)

Bírálandó, hogy a kutya a vizsga során mennyire figyel vezetőjére, együtt vadászik-e vele, vagy csak ösztöneit követi. A vizsga alatt ugyancsak bírálni kell a kutya irányíthatóságát is. Azt a kutyát, amelyik nem hozza el a lőtt vadat, **a vizsgából ki kell zárni.**

Szabályos végrehajtás: ha a kutyának a vezetőjével való kapcsolattartása érzékelhető. A keresési és elhozási feladatok során irányítható, a vezető által adott parancsszavakra, kar- és sípjelekre adott válaszreakciója megfelelő és egyértelmű.

8. A vad jelzése, utánhúzás (fajtára jellemző módon) (értékszám: 4)

Ezt a feladatot is keresés közben kell elbírálni. Ha a kutya keresés közben megérzi a vad szagát, azt viselkedésével, mozgásával jelezzék. Lassan húzzon a meglapuló vadra, és azt szilárdan állva jelezzék. Hiba, ha jó széllel jelzés nélkül „belerohan” a vadba, és azt felveri, vagy ha a kutya áll, és közben a vad elgyalogol.

Szabályos végrehajtás: ha a kutya jelzi a vadat, és azt a vezetője (esetleg külön parancsra, lőtávolságon belül a kutya) mozdítja ki. A kutya elől gyalogló vadat utánhúzással követi, és azt fajtájának megfelelően jelzi.

9. Sebzett vad megkeresése csapán értékszám: (6)

A fácánt kb. 150 méterre kell elhúzni úgy, hogy közben egy tompaszögű törést készítünk. A csapa indulási helyét néhány kitépett hasi tollal jelezzük: a végén ott hagyjuk az elhúzott fácánt, azt elrejtetni nem szabad. Nyílt terepen csapa készítője jó széllel, nagy ívben térjen vissza; fedett terepen hagyja a fácánt a csapa végén, majd továbbmegy és elrejtőzik úgy, hogy lássa, amikor a kutya a vadhoz ér. A vonszalékot hát- vagy oldalszállal húzzuk! A kutya a csapa húzását nem láthatja! Ezután a bíró megmutatja a csapa kiindulási helyét; a vezető a kutyáját 10-15 méteren keresztül követheti pórázon, majd ott szabadon engedi. A csapát a kutyának önállóan kell kidolgoznia, a megtalált vadat tépés, rágás nélkül fel kell vennie, és a vezetőjéhez kell vinnie. Azt a kutyát, amelyik a vadat kikezdi, elássa, ezzel a vadászat eredményességét rontja, **a vizsgából ki kell zárni.**

Szabályos végrehajtás:

- ha a csapáról letér, de arra önállóan visszatér, nem tekinthető hibának;
- ha a csapáról letér, és nem tér vissza hozzá, még kétszer indítható;
- ha a kutya nem jut el a vadig, vagy a vadat nem veszi fel, és nem hozza a vezetőjéhez, akkor a feladatot nem teljesítette.

10. Lőtt vad megkeresése légszimattal (értékszám: 5)

Fedett, de átlátható terepen kihelyezünk egy darab lőtt nyulat, és azt a kutyával, széllel szemben megkerestetjük és elhozzuk. A vezető irányíthatja kutyáját, de minél kevesebb parancsral. Azt a kutyát, amelyik a vadat kikezdi, elássa, ezzel a vadászat eredményességét rontja, **a vizsgából ki kell zárni.**

Keresési idő: 5 perc.

Szabályos végrehajtás: bírálandó a kutya igyekezete a vad megtalálására, orrhasználata és a vad elhozása. Ha a vadat nem hozza el, a feladatot nem teljesítette.

11. Lőtt vízivad elhozása mélyvízből (értékszám: 4)

Olyan, lehetőleg vízi növényzettel ritkán borított vízfelületen vizsgáztassunk, ahol a kutyának úszva kell a bedobott kacsát kihozni és vezetőjéhez vinni. A kutya ne lássa a kacsát dobását, lehetőleg légszimattal keresse meg és hozza ki. A vezető irányíthatja kutyáját. Ha a kutya partra érve fogást igazít, nem hiba, de ha gyömszőli, megrágja, játszik a vaddal, az hibának számít.

Keresési idő: 5 perc.

Szabályos végrehajtás: ha a parancsra keresni indul, felveszi a kacsát, és vezetőjéhez érve átadja.